

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 8 kor. — fl. Negyedévre. 8 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és leaptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A jelöltek.

Megint egész csomó hivatalnok ember, állami tisztviselő tülekedik az országos képviselőségért. Megint kísért tehát az 1896-diki választás, amely eladdig nem látott nagyszámu hivatalnokot hozott be a parlamentbe. Nem az a sérelem, hogy állami tisztviselő aspirál a képviselői diszes foglalkozásra. Mert hiszen a parlamentnek csak előnyére szolgál, ha ebből az intelligens és a közdolgozók intézésében járatos osztályból is padjaiba kerül a megfelelő számu ember.

De sérelem az, ha ép kézláb emberek, kik az államnak törvény szerint kötelesek szolgálni, a törvény kijátszásával, betegség czime alatt nyugdíjaztatják magukat és jogtalanul megterhelik az állami kasszát, ezenkívül pedig zsebredugják a képviselői fizetést is. Nyilvánvaló, hogy ezeket az urakat nem a hazának való szolgálat vágya, hanem az a számítás vezeti, hogy munka nélkül feszenghetnek majd mint képviselők s e mellett oly dupla fizetésre

tehetnek szert, amit a rendes hivatalnoki lajtorján megfeszített szorgalom mellett is csak nagy későre érhetnek volna el.

Ha a tisztviselő képviselő akar lenni és állásáról lemond, hogy e vágyakozásának eleget tehessen, az egészen helyén való, korrekt dolog. De ha betegséget színlel s e czimen jogtalan nyugdíjhoz jut, akkor megcsalja az államot és nyílt törvényteleniséget követ el.

Hányszor fordul elő, főképpen az alantasabb sorban levő állami alkalmazotknál, ahol egypár forinttal nagyobb segedelemtől egész családnak a létezése függ, hogy a legridegebb szigorúsággal alkalmazza a kormány a törvényt. És ne adj Isten, hogy a legméltányosabb esetben is, ahol rendkívüli körülmények ugyancsak javlják a gráciát, ezt alkalmazza. Inkább pusztuljon el egy egész magyar család, semmint 100 koronával nagyobb alamizsnát adjon az állam a nyugdíj czime alatt, mint amennyit a törvények legszigorubb alkalmazása megenged. Például, ahol csak két gyerek

maradt árván, ott az állam nem ad ezeknek segedelmet. Kivéve, ha valamely protekcios főrangú hivatalnok gyermekéről van szó. Az ilyen két gyermekes árva hadd kolduljon. De van ehhez hasonló számos más eset.

De akkor, amikor egy-egy nagyságos vagy méltóságos hivatalnok ur képviselő akar lenni, bezzeg szemétt hunynak a fölött, ha az orvos a legképtelenebb betegségről ad bizonyítványt. S így a törvény kijátszásával megterhelik ezekkel az állami kasszát. Föltesszük, hogy a tiszta választás korában ennek a visszaélésnek véget vetnek és az aspiráns hivatalnok uraknak megsugják, hogy képviselők lehetnek, de törvénytelen nyugdíjra ne számítsanak. — És még valami. Tessék számba venni, hogy a mostani képviselők közül kik azok, akik betegséget színlelve jutottak nyugdíjhoz. Ezeket vessék utólagos vizagálat alá. Ha most bebizonyosodik, hogy szolgálatképesek, akkor vagy vonják el a nyugdíjat tőlük, vagy rendeljék őket vissza a hivatalba. Ha be

Vágy az idegenbe.

Mikor még kis leány volt, gyakran künn járkált a réten. A csipkerózsa virágának szirmait áthordta hozzá a szél, s a sarkában aranyos bogarak szümmögtek neki, de ő mindebből nem látott és nem hallott semmit. Csak azt a hegyláncot nézte, amely mintha kékes ködben uszott volna, oly mesze volt, de azért mégis közelnek látszott. A leány kitárta karjait, keresztülfutott a réten s aztán megállott, forró arcát egy cseresznyefa hideg törzséhez szorítva; majd ismét tovább szaladt, egyre tovább. A nyugtalankodó és aggodó szülők csak késő este találtak rá, amikor már aludt az országút szélén.

— El akartam menni a kék hegyekhez — szólott sokogva, mikor fölébresztették, — de nem birtam oda jutni.

Felöltt, s a messze ismeretlen utáni vágy is egyre növekedett benne. Ha valaki nagy utazásairól beszélt előtte, eláppadt és hallgatott. Ha Velence, Róma, Nápoly nevét hallotta, — nem tudta visszatartani a könnyeit. Minden tavasszal, mikor a langyos szelek a természetet új életre keltesik, a mikor a feje fölött vándormadarak

röpültek, csaknem megbetegedett. Ragyogó szemekkel égő orcákkal, s szívében a mardosó vágygyal hetekig nyugtalanul járt-kelt a ház körül.

Kérésére egy kis kamarát egészen átengedtek neki, amelyet tetszése szerint rendezhetett be. A testvérei kinevették, de ő tudta, hogy miért oly kedves neki az ő szobáskája. Ennek az ablakából, a kis városka házaí fölött elláthatott egész az országutig, amelynek a két oldalán magas nyárfák voltak. Tömérdek nyárfát látott a hosszú országuton, — az utólsók már csak akkoráknak látszottak, mint egy-egy fekete pont. Látta az országuton ide oda járó kocsikat, s éjjel ha a postakocsis kürtjét hallotta, megremegett a lelke.

Évek multak, s a kis leány egészen felnőtt. A szeretett ifjuval sétálgatott a langyos nyári esteken. Égett az arca.

— Ó, bár örökké vándorolhatnék veled, — egész a világ végéig!

S aztán elhallgatott és az ifjuhoz simult, aki lecsókolta a könnyeit, amelyekről nem tudta, hogy mit jelentenek.

Az esküvő után fiatal feleségét örömtől repeső szívvvel vezette új otthonába.

— Ugy-e sokkal szebb, ha a boldog-

ság legmolegabb érzéseinek itthon örülünk, a saját tűzhelyünk mellett, s nem rideg, idegen országokban? Nézd csak, kedvesem, itt ennél az ablaknál lesz majd a varró asztalkád. Innen, erről a helyről fogod te intézni az egész háztartást, mint gondos, jó kis gazdasszony.

Az új asszony egy pillanatra letekintett a pompás folyóra, amely ott folyt a házuk közelében; a folyón csak egy homszeg a sok csónak, az apró vitorlás és a gőzhajó; s a folyó mindkét partján széles országut húzódot végig, amelyen vándorok jártak-keltek. Aztán szeliden megrázta a fejét:

— Nem ide ülök; engedd, hogy más helyet válasszak.

— Nem tetszik neked ez a szép kilátás?

— Nagyon elszomorít... Nem teljesíthetem jól a kötelességeimet, ha mindig látom ezt a gyorsan rohanó folyót, a tovasikamló hajókat és a siető vándorokat, már pedig én — jó asszony akarok lenni.

A férje megindultan ölelte meg az asszonyt.

— Hát oly nagyon vágyódel az idegen országok után? Várj tüvelemmel egy

van töltve az állásuk, akkor adni kell nekik más foglalkozást, irodában másolást, levéltárban aktaporolást. De törvény ellenére kevésbé szabad megszolgálás nélkül pénzt adni az állam vagy megye pénztárából, mint osztalék czimén valamely banknál jövedelmet juttatni egyik-másik képviselőnek.

A hármaz-szövetség és Olaszország.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Az olasz honvédelmi tanács legközelebbi ülésében a tengerészeti miniszter tervezetet fog előterjeszteni *Velenczének vagy hadi kikötővé való átalakítása tárgyában* 1866. óta a velencei lagúnákba se erődítési, se kotrási munkálatokat nem végeztek. Mert a hármaz-szövetség megkötése után Olaszország egész katonai tevékenysége a Középtenger hadi kikötőinek megerősítésére irányult.

Ily módon Velenczét, mely egykor a világ első hadi kikötője volt, teljesen elhanyagolták és jelenleg a pánczélos hajók a csatornák és lagúnák eliszaposodása következtében csak a külső csatornákon járhatnak.

Most, midőn Olaszország politikai iránya egész új fordulatot vett, megváltozik az ország katonai védelmének rendszere is. Legközelebb a velencei csatornák kikotrását és a szigetek megerősítését tervezik és valószínűleg kijavítják az anconai, brindisii és barii erődímenyeket is.

Egyes lapok ezen dolog megbeszélésénél megemlítik, hogy Velencze elhanyagolásának az volt az oka, hogy Olaszország 1866-ban arra kötelezte magát Ausztriával szemben, hogy az Adria partjain nem emel új erődítmé-

nyeket. — Most Olaszország fokozott figyelmet fordít keleti partjaira. Ez a fordulat látható jele annak a változásnak, mely Olaszország külpolitikájában a legutóbbi időben beállott.

Ezt a változást bizonyítja Martino külügyi államtitkárnak sokat kommentált lemondása is. Martino azzal indokolta lemondását, hogy nem tűrhette tovább, hogy Olaszország külügyi politikáját Malvano főállamtitkár vezesse, a ki a külügyminisztériumban Ausztria és Németország érdekeit képviseli és csak Malvano személye képezi jelenleg az egyetlen biztosítékot a hármaz-szövetség megújítására. Azonban nem hiszi, hogy Malvano sokáig kitarthasson állásában, minthogy ellenfelei már igen számosak és erősek.

Tolsztoj a hadseregről.

A nagy író legújabb levele.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Mintegy két hónappal ezelőtt Szófiában Schopoff nevű fiatal embert ítéltek el, aki vonakodott bevonulni csodához. Határos védbeszédében kijelentette, hogy Tolsztoj műveinek olvasása vitte őt a katonai szolgálat megtagadására.

Midőn Tolsztoj e pererről tudomást szerzett, a következő levelet írta a szófiái „Szabad gondolat” című lap szerkesztőjének. Ez a levél kétségtelenül az utolsó, mely a nagy író tolla alól betegsége előtt kikerült.

Szerkesztő ur!

Fogadja köszönetemet a Schopoffról küldött hírekért.

Bár nem egészen értettem meg a védbeszédet (bolgár nyelven), mindazonáltal látom, hogy oly ember mondotta el, aki meg van győződve a keresztény igazságról.

Schopoff még nagyon fiatal, miért is a megpróbáltatás annál rettenesebb lehet róla nézve. Adja Isten, hogy ne legyen az a föld, amelyben a magok gyorsan csirázhatnak, de nem fejlődnek ki teljesen. Legyen ő az a föld, melyben a mag bőségesen termeli a gyümölcsöt.

Minél tovább élek és gondolkozom, annál inkább meggyőződöm arról, hogy a

hadsereg — vagyis a gyilkosságra kész emberek — nemcsak minden bajnak oka, de oka az erkölcsök romlásának a világon és annál inkább meggyőződöm, hogy a baj elhárítására nincs más eszköz, mint az, melyet a jó és kedves Schopoff választott. Isten segítse őt...

Minél tovább élek, annál jobban csodálkozom a mi tudományos világunk elvakultságán (gyakran úgy tetszik nekem, hogy ez az elvakultság szándékos), mely sokféle eszközt ajánl arra, hogy az emberek a rossztól megmentessenek, de nem ajánlja azt az egyetlen eszközt, mely képes lenne az embereket egyszerre megóvni bajjaiktól és a gyilkosság borzasztó vétkétől, mely a jelen társadalmi rend fenntartója.

Csak a kormányok nem elvakultak; ők a gyilkosság által tartják fennmagukat. Ezért félnek Schopofftól jobban, mint szomszédaik minden hadseregeitől.

Őn valószínűleg ért oroszul, tehát meg fog bocsátani, hogy nem az ön nyelvén válaszolok önnek. Ha érintkezhetik Schopoffal, juttassa hozzá szeretetemet, hálám és becsülésem kifejezését a következő tanácsal: ne maradjon meg továbbra is vonakodásban, ha azt az emberekért és nem az Istenért teszi. Vezetesse magát egyedül Isten iránti érzelme által.

Ha értesít Schopoff sorsáról, igen hálás lennék ezért.

Becsülésem kifejezésével, mindig az ön szolgálatkész

Tolsztoj Leója.

POLITIKAI HIREK.

Szell Kálmán Isiben. Szell Kálmán miniszterelnök Hazay miniszteri titkár kíséretében tegnap este Ischlbe érkezett. Rátótról jövet a miniszterelnök tegnap délután kiezállt Bécsben és Körber osztrák miniszterelnökkel konferált.

Tisza Kálmán beszámolója. Tisza Kálmán, mint értesülünk, levelet intézett a nagyváradi szabadelpárt elnökéhez, hogy a beszámoló napjára nézve közösen megálpodjanak. A beszámoló, mely elé széles körben nagy érdeklődéssel néznek, e hó második felében lesz.

esztendeig, míg itt jól berendezkedünk, — s aztán majd megmutatom neked egy kissé, hogy milyen a világ.

Egy esztendő múlva egy kék szemű kis gyermek feküdt a bölcsőben, egy gyermek, aki mindig vágyakozva nézett rá.

A gyermek csak otthon érzi jól magát, tudta ezt az anya is és nem merete arra kérni az urát, hogy vigye magával, mikor üzleti ügyei miatt messze el kell utaznia.

Még akkor sem követhette a férjét, mikor ez a fiatal ember, még mielőtt a gyermeke fiuvá nőtt volna föl, elment arra a nagy utra, amelyről még senki sem tért vissza.

Most már csak a fiáért élt. Neki takarékoskodott és ő érte dolgozott. De az anya vágyakozása visszhangra talált a fiu lelkében. A haza szük határain túl égő vágygyal tekintett a távolba s amit szépségre szomjazó szemei láttak, azt a keze vissza is tudta adni. Az anya és fia minden este arról az időről beszélt, mikor a fiu mint művész elindul a nagy világba, hogy hírnevet és dicsőséget szerezzen.

— Ha én majd utazom, neked is velem kell jönnöd anyám!

Az anya mosolyogva nézett a fiára s

aztán tovább dolgozott és tovább takarékoskodott.

De az özvegy asszony vagyona nagyon lassan szaporodott. Csak egynek volt elég és nem kettőnek az a pénz, amit a fiának átadhatott.

— Csak kis időre hagylak magadra, anyám! Egy év múlva eljövök érte és elviszlek. S aztán velem együtt látni fogod a világ minden szépségét!

A csinos és tehetséges ifjút mindenütt szívesen látták. A nevét tisztelettel emlegették s dicsőségben és pénzben egyaránt bőven volt része.

„Nemsokára elmegyek érte, anyám és elhozlak!” Ezt írta neki minden levélben.

Az utazási vágy azonban majd ide, majd oda ütötte s mikor egy kissé csillapodott a nyugtalansága, — otthon akart teremteni a szép idegen országban, — ott-hont a saját művészi tervei szerint s ebben akart élni az anyjával együtt. Mikor a ház fölépült, egy pár fekete szem megakadályozta őt abban, hogy az anyjára gondoljon.

Egy este a tenger partján állott a magaslaton s letekintett a lábainál elterülő városra. El-elhaló harangszó hatott föl a

hegyre s a feje fölött a vándormadarak röpültek.

Anyám! — kiáltott föl egyszerre — anyám, jövök érte!

— Pihenés és nyugalom nélkül sietett haza. Szinte röpült a város utcáin keresztül s fölzaladt a jól ismert szülői ház lépcsőjén. Minden oly csöndes volt a házban! Az anyja talán már nem ismerte meg a fia lépteit? Dobogó szívvel megállott egy percig az ajtó előtt s s aztán kenyitott.

Ott volt az anyja!

Sápadt és hideg volt; az ágyon feküdt s kezei keresztbe voltak téve a mellén. Homlokán a halál fősége trónolt s az ajka mosolygott; már eltűnt az ajkáról a türelmetlenség minden kinja, a várakozás minden keserősége s az oly soká várt boldogság győzedelmes öröme látszott rajta.

A fiu térdre borult az ágy előtt, az anyja mellé, akinek már nem volt szük-sége ő reá. Ő nélküle indult el első útjára, amely vágygyal teljes szívét megnyugtatta s lebilincselte lelkének szárnyakat adott.

Jonas Lie.

VIDÉK.

Öngyilkosság a kosár miatt.

A múlt ősszel került haza a katonaságtól Beélre Zau Tódor. Mint kiszolgált katona, leány után nézett, hogy családot alapítson magának. El is ment a szomszéd faluba, hogy megkérjen egy szép virágszálat magának. Azonban kosarat kapott, mert a leány szülei ellenették a házasságot. E miatt annyira elbusult Zau Tódor, hogy hazamenve vadászfegyverével szíven lőtte magát. A gyilkos golyó szívét furta keresztül, úgy, hogy azonnal meghalt.

Elgázolta a osorda. A komádi község mellett elterülő dobai pusztán lakott Veszte Miklós. Az éjjel kin feküdt a szabadban s oly mélyen aludt, hogy hajnalban az itatóra hajtott ökörcsorda keresztül gázolt rajta. Több súlyosabb természetű csonttörést szenvedett s beszállították a bihar-megyei kórházba. A kezelő orvosok véleménye szerint nincs kizárva, hogy belső zuzódásokat is szenvedett. Állapota súlyosabbra fordult.

Tiszába fult mérnök. Tokajból írják, hogy Drionka Mihály kataszteri mérnök — oda érkezett hír szerint — tegnap fürdés közben a Tiszába fult. A szerencsétlen mérnök a Bodrogközén felméréseket eszközölt s a munka fáradalmi után a Tisza hullámaiban szerzett enyhülést. Már csak a holttestét sikerült kihalászni a vízből.

Egy leány miatt. Nagyszöllősen Huda János kecsis és Kozma Mihály béres egy leány miatt összeszólkostak. Heves szóváltás után Huda Kozmát a lónyíró ollóval szíven szurta. Kozma rögtön meghalt. Hudát átadták a bíróságnak.

Égő jégverem. (Távirat.) Rákosfalva jégvermeit az utóbbi időben sürűn járja a tűz. Minduntalan kigyulad valamelyik kereskedő verme és a rendőri vizsgálat csak annyit derít ki, hogy a tűz keletkezésének oka ismeretlen. Ma hajnalban Deutsch Fülöpnek 7599. számú jégvermének teteje lobbant lángra és bár a tűzoltók hamar kiértek a színhelyre, a tetőzet oda vészett. — Kára mindazonáltal nincs, mert a verem biztosítva volt.

Örült a temetésen.

— Saját tudósítónktól. —

Izgalmás jelenet játszódott le tegnapelőtt a szelevényi temetésben, a mikor özvegy Csurai Antalé egyetlen fiát a 21 éves Csurai Sándort temették.

Csurainé ugyanis a tavasszal temette el férjét és egyedül maradt Sándor nevű fiával, a ki igen szolid dolgos fiatal ember volt, úgy, hogy az anyja teljesen rábízta a gazdaság vezetését. Csurainénak egyetlen fiában volt minden vigasztalása.

Szombaton azonban ismét nagy csapás érte a szegény asszonyt. Szombat délután ugyanis a fia két lovat vitt le a Ti-

szára usztatni. A fiu felült az egyik lóra és úgy hajtotta be a lovakat a vízbe. A mint mélyebbre érték, a lovak egy örvénybe kerültek, a mely lesodorta a legényt a lóról s többet nem is került élve a felszínre.

Csurainé, a mint az esetet meghallotta, félőrülteként futott ki a Tiszára s nem is mozdult el addig, amíg másnap a víz fel nem vetette a holttestet és ki nem fogták.

Hétfőn délután temették a szerencsétlenül járt legényt. Az egész uton göröcsök zokogással haladt a megölt asszony fia koporsója után, mikor azonban a koporsót le akarták eresztetni a sírba, az asszonyon ki tört az örülség.

Előbb a sírásóknak esett, kik a koporsót le akarták eresztetni, majd pedig az imádkozó papra vetette magát s arról a szeriartáni ruhát leszakítva ütlegelte.

A rokonság és az együtt volt ismerősök csak nagy nehezen tudták megfőkezni az örült asszonyt, a kit hazavezettek s most erős őrizet alatt tartanak, míg a hatóság a tébolydából való elszállítása iránt intézkedik. A szerencsétlen asszony iránt általános a részvétel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Jeney Sándor debreczeni kir. törvényszéki aljegyzőt a debreczeni kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte.

§ A közös ügyvéd. (Fővárosi tudósítónktól.) Jogász körökben érdeklődéssel néznek az alábbi különös eset fejleményei iránt. Ugyanis P. Amadeus budapesti és J. József hamburgi szivar-importőrök 1897-ben Budapesten közös ügyvédüknél, dr. Glaser Samunál üzleti szerződést kötöttek, mely ügyvédüknél, mint bizalmi emberüknél letétben maradt. Mikor elszámolásra került a dolog köztük, J. József egy régebbi szerződést akart érvényesíteni, a valódit pedig tagadta. P. Amadeus, hogy jogait érvényesíthesse, ekkori ügyvédjétől, dr. Glaser Samutó az okirat kiadását kérte. Am a fiskális ennek kiadását megtagadta, P. képviselétől leköszönt és ezen ügyből kifolyólag J. József nevében a perek egész özönét indította P. ellen. A pörökben pedig mindenütt, hol mint J. ügyvédje, hol mint koronatanuja szerepelt, mely utóbbi minőségében esküt is tett arra, hogy ezen szerződés és okirat nem jött létre. Négy évi elkecsereedett pörösködés után P. ellen az összes pereket megszüntették, ellenben a P. által dr. Glaser ellen okiratkiadása iránt emelt panasz ügyében a kuria az utóbbi napokban azt a döntő végleges határozatot hozta, hogy dr. Glaser feltétlenül a P. ügyvédje is volt (mit ő tagadott) és köteles a létező és nála maradt okiratot bírói letétbe helyezni. Együttal pedig az 1874. XXXIV. törvényzikk 661 §-a alapján további eljárás végett az iratokat az ügyvéd felettes hatóságához, a budapesti ügyvédi kamarához áttenni rendeli a legfőbb bíróság. A kliens már előbb is feljelentette dr. Glasert a kamaránál s külön kártérítési pört is indított ellene 60.000 korona erejéig.

§ Furfangos kereskedő. A kenyér-irigység furfangos esetre ragadtatta Löwy Sámuel, ki egyik közel fekvő faluban jó-

módu kereskedő. Jakab János kereskedő társának forgalmasabb üzlete van és e miatt az irigysége határtalan nagy volt. Mindig, mindenben azt kereste, hogy versenytársának kellemetlenséget okozzon. A legképtelenebb rossz híreket terjesztette felőle. A vevők bizalma mindannak daczára Jakab János mellett maradt. Löwy Sámuel felfogadott egyszer egy fuvarost és feljelentő levelet küldött a legközelebbi városban állomásozó pénzügyőröknek, hogy Jakab János nagy mennyiségű dohányt vásárolt és megjelölte a helyet, ahová versenytársa azt elrejtette. Ezzel egyidejűleg Kerekes Lajost felbérelte, hogy a megjelölt helyre egy dohánynyal telt ládát csempésszen be. A fiúnczok kaptak az alkalmon, siettek a kínálkozó alkalmat megragadni. Jakab Jánost kérdőre vonták, de az égre-földre esküdzött, hogy házában nincs tiltott dohány. Nyugodtan engedte a fiúnczokat kutatni és majdnem kővé meredt, mikor a fiúnczok diadalmasan jelentették neki, hogy megtalálták a láda dohányt. A pénzügyőrök távozta után Jakab János elkecseregte a szomszédoknak, hogy most már ezen dolog miatt ártatlanul megbüntetik, elveszik a dohány és italmérsi engedélyeit. Akadtak azonban a szomszédok között olyanok, akik látták, mikor Kerekes cipelte a becsempészett ládát. Ezen az uton megindított nyomozás kiderítette a turpisságot. Így az eljárás a furfangos versenytárs ellen fordult hamis vád miatt. A törvényszék Löwy Sámuel, valamint büntársát Kerekes Lajost egy-egy hónapi fogházra ítélte el; megállapította, hogy Löwy eseléknyve arra irányult, hogy tözedei és italmérsi engedélyeitől megfoszssa vetélytársát. A debreczeni ítélő tábla szüneti tanácsa Dr. Bakonyi Samu védőbeszéde után az első bíróság ítéletét helyben hagyta. Dr. Bakonyi semmisségi panaszt jelentett be.

Merénylet egy postahivatalban.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő merényletet követett el egy csavargó tegnap reggel a bajcsi postahivatalban.

Pár nappal ezelőtt egy vándorló legény érkezett Bajcsra s a községi nagyvendéglő felszerében huzta meg magát. A vendéglősnek azt mondta, hogy levelet vár a postán s a mint azt megkapja, tovább utazik.

Megérkezése után másnap elment a postahivatalba s ott Potocska Anna postakezelőnőtől kérdezősködött, hogy nem-e érkezett Pán Ferencz névre szóló levél. Minthogy tagadó választ kapott, arra kérte a kisasszonyt, ha erre a címre levél érkezne, tegye félre, majd érte jön. A következő két nap ismét megjelent a csavargó a postán, de a várt levél csak nem érkezett.

Tegnap reggel ismét megjelent a postán és a kisasszonyt egyedül találta a hivatalban, mikor épen számadásait végezte. A csavargó ekkor késsel a

leány hátába szurt. A csavargó ezután gyorsan felturta a fiókokat és a pénzt szedte össze.

A postás kisasszony sikoltozására eselédje föllármázta a szomszédokat. A szomszédok erre összefutottak és üldözőbe vették a menekülő csavargót, a ki kezében a véres késsel iparkodott távol tartani magától az üldözőket.

Hosszu hajsza után mégis sikerült a falun kívül elfogni a rablót, a kit az üldözők előbb megverték s azután megkötözve bekisérték a község házára, hol megmotozásakor 63 forintot találtak nála. Potocska Anna sérülése igen súlyos, de nem életveszélyes.

A csendőrök már átvették a menyét, de valódi nevét eddig még nem tudták megállapítani.

SZÍNHÁZ.

Pályázók a debreczeni színházra. A debreczeni színházra hirdett pályázat szombaton jár le s amint színházi pályázatoknál már rendszerint tapasztaltuk, most is az utolsó napokban jelentkeznek a pályázók. Eddig Komjáthy János egyedül állott, tegnap azonban megérkezett Makó Lajos, a temesvári budai színtársulat igazgatója, aki illetékes helyen kijelentette, hogy headja pályázatát a debreczeni színházért. Azok között, akik Debreczen hatóságának, esetleg közgyűlésének bizalmáért versengenek, szíves örömmel látjuk Makó Lajost, városunk szülöttét is. Jeles, kiváló erő, ambiciozus színgazgató, aki lelkesedéssel él hivatásának. Társulata a legjobb vidéki erőkből áll, repertoírja, működése, művészi izlése mind kitűnő ajánló levelek. Szeged, Temesvár, Budapest közönségének és sajtójának elismerése szól eddigi működése mellett, ami a színházunk sorsa iránt érdeklődők előtt bizonyára számottevő körülmény lesz. Ugyancsak tegnap este érkezett Debreczenbe Abonyi Gyula, a Nemzeti színház tagja is, aki évek hosszú során át kedvelt tagja volt a debreczeni színháznak. — Ugy tudjuk, hogy ő is pályázni fog színházunkért.

Réthy Laura szerződése. Réthy Laura asszony, a debreczeni színház egykori ünnepelt primadonnája a pozsonyi színtársulathoz szerződött.

UJDONSÁGOK.

* Szabadságolás a város-házán. Trássy László városi adó pénztáros, egy hónapi szabadságot kapott, a melyet augusztus hó 7-től vesz igénybe. Távolléte alatt Koszorus Kálmán adópénztári ellenőr helyettesíti.

* Kinevezés. A nyugalomba vonult Seitz Sándor helyére hadmentességi ügy-

osztály vezetőjévé a polgármester Károlyi Ferencz volt városi napdiást nevezte ki. Károlyi Ferencz új hivatalát a mai nappal már el is foglalta.

* Eljegyzés. Fuchs Ignácz S.-A.-Uj-helyről f. hó 4 én jegyet váltott Grünbaum Katicza kisasszonnyal, Liener Sámuel helybeli polgár sógoröjével.

* Zászlófelavatási ünnepély. A debreczeni István gőzmalom társulat munkásainak önképző és segélyző köre augusztus 24-én fényes zászlóavatási ünnepélyt rendez, amelyre a rendezőbizottság nagyobb szabású előkészületeit már meg is tette. Az ünnepélyt a jelzett napon délután 5 órakor a Dobospavillon előtt fogják megtartani s az ott felállítandó díszes pódiumon foly le a felavatási ünnepély a következő sorrendben: 1. Hymnus, éneklő dalárda. 2. Elnöki megnyitó beszéd, tartja Mayer Emil díszelnök. 3. Alkalmi költemény, írta dr. Benedek János ügyvéd, szavalja Lovassy József. 4. A zászlószegek ünnepélyes bevérese. 5. Elnöki zárszó. 6. Szózat, éneklő dalárda. Az ünnepély lefolyása után a este a Dobospavillonban táncmulatság Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett. Az ünnepélyt rendező bizottság több száz díszes zászlószeget készített, amelyeket Debreczen testületei s notabilitásai részére most küldenek szét. Az ünnepély iránt általános az érdeklődés.

* A debreczeni dalegylet dal- és zenestélye. Több ízben megemlékeztünk már azon nagyszabású és kellemesnek ígérkező estélyről, melyet a debreczeni dalegylet ma csütörtökön a nagyerdei Dobospavillonban tart meg Mácsay Sándor egyleti karnagy vezetése s Rácz Károly teljes zenekarának közreműködése mellett. Ez estélyen lesznek bemutatva azok a koszorúzott pályaművek is, amelyek a Tiszavidéki kerületi dalos szövetség f. hó 24-25-én tartandó nagy ünnepélyének egyik legvonzóbb s legfényesebb pontjai lesznek. Műsor: 1. Falu végén, Wuschungtól, 2. Bár merre jár. Lánytól, 3. Édes hazám, Lánytól, 4. Kurucz nóták Székáctól, 5. Rajnai ut Beschmittől. Az estély kezdete pontban 8 és fél órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Egyleti alapító és pártoló tagok szabad jegyeiknek előmutatása mellett a pénztárnál belépti-jegyet nyernek. Műsor után reggelig tartó tánc következik.

* A megbírságolt főhercege. A leendő trónörökös Károly főherceget, a ki a minap Debreczenben is járt, egy kis vasuti baleset érte a kies Erdélyben. Nem ugyan afféle vasuti, melyért a biztosító társaságok ezreket szoktak kifizetni egy meghorzsolt kis ujjért is. A kis főherceg maga volt a károsult és fizető fél is egy személyben. Ugy történt a dolog, hogy a kis főherceget megbírságolták. Károly főherceg ugyanis inkognitoba utazván a m. kir. államvasutak vonalain, igazolványt kapott erre, mely Brassóig, mint

utolsó zóna állomásig szóllott. Brassóban azonban a főherceget a környezete rábirta arra, hogy ránduljon át Predealba, az ottani festői szép vidék megtekintésére. A román királynénak, Carmen Sylvanak sina, ai üdülőhelyét a mikor dicsérték a kis főherceg előtt, el is határozta, hogy megszemléli a csodaszép vidéket, sőt a Sinájában időző román királyi párt is meglátogatja. Midőn aztán a főherceg és kísérete felültek a vonatra, alig hogy kiértek a brassói pályaudvarból, jön a vasuti kalauz s kéri az uraktól a jegyeket. A kis főherceg előmutatja az igazolványát. — Hja ez nem érvényes! — mondja a kalauz. — Tessék 7 korona 20 fillért fizetni. A főherceg környezete hiába igyekezett meggyőzni a vasutasokat, hogy az uralkodóház tagjai nem fizetnek a vasuton, annál kevésbé bírsághatók, a vonatvezető kiállította a bírságról szóló irást s a kíséretében levő báró Wallis kapitány, ki is fizette a kis főherceg nevében a 7 korona 20 fillért.

* Általános szabály. Gladys: A török nő nem ismeri férjét, míg nem volt meg az esküvő.

Agnes: Egy nő sem ismeri.

* Husz éves találkozó. Dicsőfi József debreczeni ev. ref. lelkész fölkéri tanuló-társait, akikkel a theologiai tanfolyamot Debreczenben 1881-ben végezték be, hogy az előre megállapított 20 éves találkosóra folyó évi szept. hónap 15 én a főiskola széni hivatálában reggeli 8 órakor megjelenni szíveskedjenek.

* A házi ipar fejlesztése érdekében a debreczeni kereskedelmi és iparkamara területén — mint a miniszterhez intézett jelentésében olvassuk — igen üdvös és sikeres akció indult meg. Az egyes hatóságok vezetése és ellenőrzése alatt álló, azonban magán jellegű mozgalom oda irányul, hogy az egyes községekben és falvakban csakis különböző házi ipari foglalkozások meghonosításával lehet és kell a népen segíteni. Így az Ugocsa vármegyei házi ipar fejlesztő bizottság máris fényes sikereket képes e tekintetben felmutatni; a megye csaknem minden egyes községében más-más házi ipari foglalkozást honosított meg, ugymint: a kosárfonást, a mülhímzést, a kerti fabutor-készítést, a fazekas-ipart, a szövő ipart, a gubaszövést stb., tudniillik azt az ipart, melyhez a népnek különben is hajlama volt. — Az iparfejlesztő bizottság az egyes községek lakóinak rendelkezésére bocsátja a kívánt anyagi eszközöket, beszerzi a szükséges képeket és nyers anyagot s ami a fő, gondoskodik a kész háziipari készítmények értékesítéséről. Mert eddig az volt a baj, hogy több helyen, hol a köznépi hajlamánál fogva üzött volna is valamely házi ipart, annak folytatásához vagy nem rendelkezett a kívánt anyagi eszközökkel, vagy ha igen, a kész árukat nem volt képes értékesíteni úgy, hogy azoknak ára arányban állana a befektetett tőke, a fáradság és a készítésre fordított idő értékével. Az ugocsamegyei példát követve most Máramaros vármegye hasonló házi ipari szervezet létesítésén fáradozik. E megyének még nagyobb inséggel küzdő népe leginkább arra van szorulva, hogy valamely oldalról jövő segély által némi keresethez jusson; e célból alakult meg

ott is a háziipar fejlesztő bizottság, melynek feladata lesz a megye különböző községeiben különféle háziipari foglalkozásokat meghonosítani. Szatmárvármegyének egyes vidékein lakó szegény és minden kereset nélkül levő népe érdekében is sürgős intézkedések megtételére volna szükség. A kereskedelmi miniszter a dobrács apáti és vidéki szövő háziiparosai között leendő kiostás végett negyven darab szövőszöket adományozott ugyan és az ezen háziipari foglalkozást gondozó Mikolcs Szeréna részére a szövőszeti iparban való jártasságának öregbítése céljából teendő tanulmányutrá államsegélyt engedélyezett; ezzel azonban a más vidéki és szintén segélyre szoruló nép nyomorán segítve nincs és e megyében is rendszeres akció megindítására volna szükség — akár társadalmi, akár hatósági kezdeményezés útján — hogy az egyes községekben az ott alkalmasnak mutakozó háziipari foglalkozások meghonosíttassanak. Nagybánya és Felsőbánya városok és ezek nagy vidékének inséggel küzdő lakosaira nézve egy porcellángyár létesítése vagy a fazekasiparnak nagyobb terjedelemben való fejlesztése által lehetne segíteni. Mert az a csipkeverő tanfolyam, melyet a kereskedelmi miniszter támogatása mellett Felsőbányán fentartatnak s amelyben 15—20 leánynövendék vesz részt, vagy a nagybányai nőegylet által fentartott munkásház, melyben évenként 30—40 leányka gyékény- és kákafonásu kosarak és szatyorok készítésére kitanítatik, nem felel meg annak a kívánalomnak és ózának, hogy a szükségét szenvedő családok kenyérkeresete biztosíttassék, mivelhogy az a leánynövendék, ki csipkevarrással naponként átlag 30—35 krt, vagy az, ki a kosárfonással naponként 40—45 krt keres meg, e keresményéből hozzá tartozó családját nem képes fentartani. Nem arra van tehát szükség, hogy a család gyermeke keressen néhány krajczárt, hanem arra, hogy a családfő jusson állandó keresethez és ez által a családját fentartását biztosító anyagi eszközökhöz, — mondja a debreczeni kamara jelentésében — s teljesen igaz van.

* **A debreczeni országos vásár,** mely hétfőn vette kezdetét s a jövő hét szerdájáig tart, eredményesnek ígérkezik, mert úgy a kínálatban, mint a keresletben nagyobb eredményeket konstátálhatni az idei vásárok felett. Az idegen forgalom napról-napra fokozatosan emelkedik. Tegnap az összes Debreczenbe érkező vonatok mind zűfoltan jöttek meg.

* **Szunyogok, mint a hideglelés terjesztői.** Mióta az orvosi és természet-tudományi buvárlatok a váltólázások, hideglelésök, maláriában szenvedők vérében fertőző, apró szervezeteket mutattak ki, igyekeztek kideríteni azt, hogy mi módon hozzák létre e szervezetek a váltólázat és kitűnt, hogy a moosaras vidékek nagyszámú szunyogjai közvetítik. A belügyminiszter most leiratot intézett e tárgyban a Debreczen városához, hogy a megbetegedések viszonyaira nézve megbízható adatokat s tömegesebb megbetegedés esetén részletes jelentést terjesszen fel arra nézve, hogy milyenek a talaj és nedvességi viszonyok, vannak e nagyszámú szunyogok, illetve nem mutatható-e ki a járványtanyáknak összeköttetése a szunyogokkal azokon a helyeken, hol a megbetegedések sűrűn előfordulnak. Tudni óhajtja a belügyminiszter azt is, hogy a község miben keresi a megbete-

gedések okát s nem a szunyognak tulajdonítják-e, hogy ezáltal a birálatok folytatása meg legyen könnyítve. Az alispáni hivatal, a leirat értelmében, már intézkedett is.

* **Lovak a kisvasut előtt.** Kapitány Elek kocsis szekérét őrizetlenül hagyta a főtéren. A lovak lábait, hogy el ne menjenek, megkötözte s a Helyi vasut sinpárja közelében egy fához erősítette. A közlekedő kisvonat zakatolásától a lovak megbokrosodtak s szabadulni igyekeztek a kötelékből, melynek vége az lett, hogy a lovak a szekérrel együtt a sinpáron keresztül buktak s a vonat utját elzárták. Az összesereglett nép sorából többen szabadították ki helyzetükből a lovakat s tették szabaddá a helyi vasut vágányát. Kapitány Elekét a rendőrség gondatlanságáért keményen büntette meg.

* **A Vilmos huszárok Aradon.** A debreczeni 7-ik Vilmos huszár ezred jelenleg Aradon tartja gyakorlatait. Aradon időzik Ferencz József braganzai herceg is. Mint levelezőnk írja. — A Vilmos huszárok Arad és Szabadfalu között, Glogovác, Csiszér, Mondorlak és Fakart községekben tartják gyakorlataikat s mindenütt nagy népszerűségnek örvendenek a csinos huszár gyerekek. Az ezred Aradon van elszállásolva.

* **Az új tizkoronás bankjegyek.** A legközelebbi napokban jelenik meg a két kormányának hirdetése, mely elrendeli az ötforintos és ötven forintos államjegyek beváltását, s mi előzménye az új tizkoronás bankjegyek kiadásának. Az új tizkoronás bankjegyek kiadása szeptember 1-én, illetőleg, mivel ez vasárnapra esik, szeptember 2-án kerülnek forgalomba. Összesen még 112 millió forint államjegy van forgalomban, mely összegből 80 milliót, vagyis 160 millió koronát tizkoronás bankjegyekkel, 32 milliót, vagyis 64 millió koronát pedig ezüst ötkoronásokkal fogják helyettesíteni. A tizkoronás bankjegyek külön fedezetére a két pénzügyi kormány aranyban, 160 millió koronát, illetőleg Magyarország 48, Ausztria pedig 112 millió koronát adott át az osztrák magyar banknak.

* **Mérgezéssel vádolt hajdu.** Szabó Imre ügyében a rendőrség tegnap befejezte a vizsgálatot s az ügyiratokat az összes lefoglalt bűnjelekkel együtt áttette a kir. ügyészséghez. A vádlottat pedig tegnap délelőtt 9 órakor kísérték át az ügyészség börtönébe. Szabó Imréné még mindig súlyos betegen fekszik a kórházban, összeégett toroka miatt csak tejjel s levessel táplálják, a beszélést, mely különben is nehezebbre esik, megtiltották neki.

* **A tüdővész a hadseregben.** A polgári társadalom részéről a tüdővész legyőzésére megindult mozgalomhoz csatlakozik a katonai főhatóság is. A hadügyminiszterium ugyanis kimutatást készített az 1895, 1896, 1897 évekből azon betegségekről, kik a hadsereg kötelékében tuberkulózisban szenvednek. Ez években 2726

tüdővész beteget kellett elbocsátani a közös hadseregből, ami ezer után 3-1 percen-tet jelent. Az első szolgálati évben 1074, a másodikban 897, a harmadikban 507 katonára betegedett meg. 136 tüdőbeteg katona végigszolgált mind a három évet. 176 le-gény kigyógyult súlyos betegségből, de 676 meghalt bele.

* **A képes levelezőlap.** Stanovics József esztendőnkön át nyugodt boldogságban élt a feleségével. Boldogságukat váratlanul egy képes levelezőlap zavarta meg, melyet valami ismeretlen Budapesten adott fel. A képes levelezőlapon, mely különben Stanovics Józsefnek volt címezve, ez állott:

Kedves drágám!

Holnap délután négy órakor ott leszek a szokott helyen. Csókol Gábi. — Tudod édes, a pénzem már mind elfogyott.

Ezt a levelezőlapot a levélhordó nem Stanovicsnak, hanem férje urának kézbesítette. Ez éktelen dühbe jött, elverte az asszonyt s ki akarta dobni. Az asszony azonban sirva esküdzött, hogy ő ártatlan, s valaki boszúból küldötte neki a levelezőlapot. Hogy ki ez a valaki, nemskára kiderült. Begedi Bertalan magánhivatalnok küldötte a levelezőlapot. Stanovicsék feljelentették Begedit, aki azzal védekezett ma Jandi bíró előtt, hogy csak tréfálni akart s ezért is bocsánatot kér. A bíró Begedit becsületesértés miatt negyven korona pénzbüntetésre ítélte el.

* **A helyivasut áldozata.** Sweitzer Róza a helyivasut szerencsétlen áldozata a tegnapi napot teljesen nyugodtan töltötte s annyira javult állapota, hogy most már biztonsággal remélni lehet felépülését. Tegnap délből megérkezett az édes atyja is, a kit táviratilag hívtak haza boldogtalan gyermekének betegágyához. Az apa és leány találkozására elképzelhetően megható volt. A szerencsétlenül járt szép leány sorsa és szülei iránt általános a részvét városzerte. A fiatal gyermekleány igen kedves jelenség s kitűnő tanuló volt. Tanárai és tanuló társai rendkívül szerették s most általános részvéttel vannak tele sorsa iránt. A gondos és szeretetteljes ápolás bizonyára siettetni fogja gyógyulását.

* **Az adókezelés egyszerűsítése.** Lukács László pénzügyminiszter a községi és városi adókezelés körüli és a pénzügyi igazgatással szoros kapcsolatban levő köz-igazgatási teendők egyöntetű ellátása céljából a számtalan sok rendelet helyett összegyűjtötte mindazokat a szabályokat és utasításokat, melyek a pénzügyi közigazgatással kapcsolatos kérdésekben az adminisztráció egyöntetűségére és megkönnyítésére szolgálnak. A miniszter igyekezőleg felhívta a törvényhatóságokat, hogy a pénzügyi közigazgatás körébe vágó teendőkben jövőre csak az összeállított szabályokat és utasításokat tekintsék mérvadónak.

* **Elveszett.** Hosszuszőrű fehér 8 hónapos vizsla, feje és fülei kávébarna színűek, Darabos-utca 9. sz. alól. A megtaláló, ha a jelzett helyre elviszi, illő jutalomban részesül.

* **Rózsza arozkenőcs,** szeptől, máj-foltok, perszenések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, nem avasodik soha. Üdöséget, bájt kölcsönöz az arcnak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 fillérért kapható Jóna és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 6. sz. *Ugyanott mindenféle tolelt cikkek kaphatók.*

TÁVIRATOK.

Miniszterelnök a királynál.

Ischl, augusztus 7. O felsége a király Széll Kálmán miniszterelnököt tegnap délelőtt hosszas kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a német vámtarifa dolgában referált a királynak s megtette egyszersmind előterjesztését a monarchia által elfoglalandó álláspontra nézve is. Az előterjesztést Széll Kálmán már előző ten meg tárgyalta Körber miniszterelnökkel.

A királyné szobra.

Budapest, augusztus 7. Genfből jelentik, hogy az ottani osztrák-magyar kolónia tagjai a boldogult Erzsébet királyné emlékére szobrot akartak állítani a gyászos merénylet színhelyén. A genfi városi tanács azonban megtagadta az engedélyt az emlékszóbor felállítására.

Frigyes osászárné temetése.

Hamburg, augusztus 7. Hir szerint vasárnap délelőtt Cronbergben gyászistentisetelet lesz Frigyes osászárnéé, a temetés pedig kedden lesz Potsdamban.

Agyonlőtt ember.

Budapest, augusztus 7. Bécsből táviratozzák, hogy ma éjjel a Neugebeige mellett a központi temetővel szemben lévő löporraktár előtt álló katonai őr agyonlőtt egy férfit, a ki a „Wer da“-ra nem felelt. Az agyonlőtt embert ma délig nem tudták agnoskálni.

Széll Bécsben.

Bécs, augusztus 7. Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel Ischlból ideérkezett.

A pestis.

Konstantinápoly, augusztus 7. Az egészségügyi tanács mai ülésén ismét harsúlyozta, hogy a pestis betegek számára kellő számú barakkórházat kell állítani. A tanács alelnöke, főfelügyelője és három tagja, köztük dr. Maly, Ausztria-Magyarország megbízottja, ma este a tanács elnökehez, Tevlik basához mennek, hogy közöljék vele az egészségügyi tanácsnak a szükséges óvintézkedésekre vonatkozó véleményét azzal a kéréssel, hogy azt a szultán elé terjessze.

A délafrikai háború.

London, augusztus 7. Az alsóház tegnapi ülésén a transzváli polgári közigazgatás költségvetésének tárgyalása során Chamberlain gyarmatügyi miniszter azt mondta, hogy a költségvetésbe felvette bizonyos összeget, hogy azoknak a buroknak és angoloknak, akik a háború alatt elhagyták farmjaikat, előleget adhassanak farmjaik helyreállítására. Azonkívül azoknak a vendégmunkásoknak és önkénteseknek, akik Transzváliban óhajtanak maradni, pénzt fognak adni, hogy telket vehessenek. A kormány nem akar konfiskálni. Ami a benszülött féléreket illeti, a kormány igazságot akar gyakorolni és munkára akarja őket ösztönözni. A rabmunkát azonban nem fogják tűrni és a fenyítést is csak a legkomolyabb esetekben fogják megengedni. A ház erre 196 szavazattal 59 ellenében elfogadta a tételt.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A király házában halottja.** (Éjjeli express tudósítás.) Csak a minap történt egy végzetes építkezési szerencsétlenség a budai várak építkezésénél és ma ismét a király Kossuth Lajos-utcai palotájánál esett meg egy hasonló, de végzetesebb baleset. A szerencsétlenségnek ma halottja van. Molnár János hatvankilenc esztendő napos fűzős dolgozott a majdnem kész palota negyedik emeletén. Hirtelen elszédült és lezuhant a földszintre, a hol halva terült el.

× **Életunt diák.** (Éjjeli express tudósítás.) Mahler Emil, kereskedelmi miniszteri számvizsgálónak Imre nevű tizenéves esztendő fia öngyilkossági kísérletet követett el ma reggel szüleinek a báró Lipthay-utca 3. szám alatti lakásán. A fiatal diák, a ki most fogja végezni a kereskedelmi iskola utolsó tanfolyamát, bezárkózott a lakás félre-eső helyére és édes apjának élesre fent késével föl vágta az ereit. A sok vérvesztéstől ájultan rogyott le, de esendes nyöszörgését hozzátartozói mégis meghallották és hamar segítségére siettek. Az életunt fiút az orvosi ápolás eszméltre térítette és bár állapota veszedelmes, nem lehetetlen, hogy fölépül. — Hogy miért unta meg fiatal életét, arra nem akar felelni.

× **Asszonyháború.** Halálos kimeneteli verekedést provokált — mint nekünk írják — két petrovozellői asszony vasárnap a kubini vásáron. Szirvenyik Borbála és Marek Teréz, a kik együtt hordták a szappant és a paprikát a vásárra, nemrégiben összeveszték, mert Szirvenyik Borbála arra a felfedezésre jutott, hogy Marek, a ki ösvegy asszony, elcsábította a férjét. A két asszony azóta nem beszélt egymással s a vásáron is kikerülték egymást. A múlt vasárnap Marek Teréz előbb ért a vásárra s mire Szirvenyikné megérkezett, már minden hely el volt foglalva és csak Marekné mellett volt még egy kis tér. Szirvenyikné tehát kénytelen volt idelepedni áruival. A két asszony azonban nem tudott sokáig békességben lenni egymás mellett. Hamarosan összeváltkoztak s azután birokra keltek és letépték egymás haját, miközben Marekné egy marék paprikát szórt Szirvenyikné szemé közé. Erre azután vége lett a verekedésnek, de Szirvenyikné, a mint kímosta szeméit, megfenyegette Mareknét, hogy nem

megy élve haza a vásárról. Szavát be is váltotta. Éjfél tájban, a mikor már mindenki elcsendesedett a vásáron, Szirvenyikné belopódzott Marekné sátorába és az alvó asszonynak egy nagy konyhakést dőfött az oldalába Mareknét reggel halva találták meg a sátor alatt. A gyilkosság gyanuja rögtön Szirvenyiknére irányult, a ki azonban égre-földre esküdözött, hogy ártatlan és csak akkor ismerte be a bűnét, a mikor a csendőrök a gyilkosságnál használt véres kést a batyujá között megtalálták. Szirvenyikné letartóztaták és a vizsgálóbíró megérkezéséig átadták az ottani járásbíró ságnak.

Az angol parlament gyomra. (Éjjeli express tudósítás.) Az angol parlament „Konyha bizottságának” jelentés szerint a parlamenti buffetben ebben az évben július végéig összesen 101,703 kuvertet szolgáltak fel, vagyis 35,301-el többet, mint az előző évben. Ez legjobban bizonyítja, hogy mily élénk volt a jelen ősésszak. A hirlapírók, kiket csak ujabban boosájtottak be a buffetbe, 15,000 kuvertet fogyasztottak. A 101,703 így oszlik meg: 22,415 reggeli, 33,255 ebéd, 753 vacsora, 40,020 tea és 6240 uzsonna.

× **A kis gyermek halála.** (Éjjeli express tudósítás.) Jerabek Károly kormányosa egy uszályos hajónak. Kicsiny fülkéje van a hajón, abban lakik a feleségével és Margitával, a szőkefürtű hat esztendő kis leányával. A leányka vigan játszadozott a hajón, amely a jégtörők mellett horgonyoz, messzire a Duna partjától. Vigan kergedőzött a kis Margit a fedélzeten, mikor egyszerre csak elcsuszott és lebukott a habokba. Kis teste menten elmerül és szerencsétlen édesapja, a ki véletlenül szemtanuja volt a halálos balesetnek, a mentésre még csak nem is gondolhatott.

× **Furcsa jogozim örökségre.** (Éjjeli express tudósítás.) A new-yorki bíróságok a napokban igazán furcsa bizonyíték alapján ítétek oda egy örökséget egy Bowers John nevű polgárnak, a ki hasonló nevű elhalt rokonának 80.000 dollár rugó hagyatékára tartott igényt. Bowers John, mint az elhunyt legközelebbi rokona jelentkezett a bíróságnál, de ezt csak azzal a fiziológiai ténnyel tudta bizonyítani, hogy a megboldogultnak is, meg neki is a két lábujja hátyával van összenöve, mint a kacsaáknál. A bíróság elrendelte az elhunyt exhumálását, konstataálta ezen állítás igazságát és az örökséget Bowers John-nak ítélte oda.

CSARNOK,

A talizmán.

— Regény. —

Írta: Fenyvessy Béla.

(Folytatás.)

A Jerák inasai lelkedeztek az örömtől. De Jerák halott halvány volt. Érezte, tudta, hogy most már minden elveszett.

Miska mikor kiszabadították, térdre omlott a kapitány előtt s összekulcsolt kezekkel könyörgött hozzá:

— Irgalom! Kegyelem! Bűnös voltam. Hitttem annak a hitvány embernek. Csalódtam! Megérdemlem a büntetést.

— Álj fel! kiáltott rá a kapitány!
Majd számolunk. Fiuk vagyétek közre Miskát — szólott oda az inasoknak, akik a szépegő fiut karon ragadták.

— Ne szorítsatok!

— Megérdemled!

— Tudom! De ne legyetek hozzám kegyetlenek.

— Hát te! Meg akartál rabolni egy becsületes családot minden jogos vagyonától!

Az inasok erősen megrá adva huzolták a kapitány után Miskát. A kapitány pedig Jerák mellett haladt, aki megsemmisülten támolygott az inasok között.

Jerákot is Miskát is a kapitány lakására vitték. Mikor a házba becsengettek és a kapunyitó házmester előtt elhaladtak, az öreg házmester meglátta Miskát s ijedten kiáltott fel:

— Miska! Mit tettél! Mi történt?

— Kedves bácsi! felejtsem el. Bűnös vagyok! Mondjanak le rólam. Mondja meg Erzsikének, hogy bocsásson meg és felejtsem el. Boldoggá, gazdaggá, szerencsésé akartam tenni. Sajnos, nem sikerült!

Az öreg házmester leverten ment be a leányhoz s azon tépelődött, hogy adja tudtára a történeteket.

Jerákot és Miskát ezalatt felvezették a kapitány lakására, abba a kis szobába, ahol Miska lakott volna, ha megbecsüli magát egy olyan derék, nemes, jó ember oldala mellett, mint a kapitány.

Alig mentek be, a lakásból Köröndyné jött ki, aki a kapitányhoz fordulva kérdezte:

— Az égre Jeno fiam, hol járt. Látam elmenni ezzel tömeggel. Aggódtam én is, Helén is. Aludni sem tudtunk!

— Kedves néni! — szólott örömmel a kapitány. Tessék csak nyugodtan lepihenni. Semmi sem alhattak ilyen nyugodtan, mint most. Azóta elintézték ügyüket. A vagyont visszazereztem. Az önkök! Minden adat mellettünk szól. Ujra a régi boldogságot élvezhetjük.

(Folyt. köv.)

Ingtalan-árverés.

A debreczeni telekkönyvi hatóságnak 3868/1901. tk. számú hirdetménye szerint Balog Jánosnak és neje Trássi Róznának a debreczeni 4193 számú tjkvben 7120 hraz. a. foglalt 1 hold 1100 négyszögöl területű ondódi föld, amely a Baross utcái 24. szám (ezelőtt Szél-utca 2465. szám) házhoz tartozott, továbbá

a debreczeni 6167 sz. tjkvben 8327 és 8328. hraz. alatti 12 kat. hold területű majorsági földek, melyek a homokkert háta megett vannak, a szőlőültetésre igen alkalmasak, végre

a bányai 28. sz. tjkvben 366 és 361 hraz. alatti 17 hold 1049 négyszögöl területű kaszálóbirtok

a folyó évi augusztus 12-én délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében (földszint 13. sz. alatti ajtó) el fognak árvereztetni. Az ondódi föld kikiáltási ára 819 korona, a majorsági földeké 2229 korona, a bányai kaszálósé 3678 korona, de az ingatlanok szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fognak adatni. A vételár 3 részletben fizetendő.

Ezen árverésre a venni akarók meghivatnak.

Kitűnő faj és csak érett

Csemege szőlőt

ajánl e hó közepétől séta kerti csemege-szőlő telepéről Kardos László. Értekezhetni: Kossuth-utca 9. sz. A telep megtekinthető, Simonyi-ut 11. sz. Termés 300 métermázsza körül. Telephon szám 113.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódaviz-készülékeket.

Tűkrözt

Kerti golyókat,
sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és diszárunk nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75

„Hortobágy“ gőzmalom

— DEBRECZEN. —

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy itt a helyben a Mester-utczán lévő u. n. „Hungária“ malmot, (régebben Parragh malom) megvettük és azt

„Hortobágy“ gőzmalom

czég alatt üzembe hoztuk.

Malmunkat, egészen újonnan átalakítva, a legjobb műszaki szerkezetekkel ellátva, akként rendeztük be, hogy, úgy a műörlés, mint a **síma örlés** és darálás körüli legnagyobb igényeknek is teljesen megfelelő legyen.

Buzaszükségletünk beszerzésénél bármilyen mennyiséget, mindenkor a legmagasabb napi árban vásárolunk és igyekezni fogunk, hogy pontos, lelkiismeretes kiszolgálással a n. é. közönség nagyrabecsült bizalmára magunkat érdemessé tegyük. Tisztelettel

„Hortobágy“ gőzmalom

Aufricht Alajos és Vilmos.

Kiadó

Piacz-utca 42. szám
(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba,
augusztus 1-től kiadó. Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

A vásártéren

látható f. é. aug. 6-tól kezdve reggeli 9 órától este 10 óráig nyitott
elsőrangú

PANOPTIKUM

és boncztani múzeum.

Tulajdonos **VINTER VILMOS** Temesvárról.
Panoráma képek:

A párisi világkiállítás 1900. A chinai csaták. Bur háboru. Erdőégés Délamerikában. Chinai és japán háboru tengeren és szárazon. Az örmények lemészárlása a törökök által Konstantinápolyban. Jeruzsálem ostroma Titus császár által. Bern (Schweitzban) karácsonykor. Indiai ünnepély Ceylon szigetén a Welsi herceg tiszteletére. „Mosel“ tengeri hajó pusztulása robbanás által a brémai kikötőben. Czethalvádszat az északi jegestengeren. Vadászat jegesmedvére, rozmárra és fókára. A régi Jeruzsálem, midőn Krisztust felfeszítették. A csata Tientsin mellett az angolok, francziák, amerikaiak és németek egyesült csapatai és chinaiak közt. A kevesztónnek lemészárlása Pekingben, China fővárosában. Gueisenau német birodalmi hadihajó elsüllyedése 1900 évi decz. 16 án Malaga kikötőben stb.

A múzeum életnagyságu, mozgatható gépei és viasz alakokból, egy történelmi csoportból és egy néprajzi osztályból áll, mely minden világrész fajait ismerteti.

Tartalmazza továbbá híres személyek, császárok és királyok mellszobrát. Lucheni Luigi, Erzsébet királyné gyilkosa. Bresski, Umberto király gyilkosa.

A boncztani múzeum dustartalma gyűjteményből áll, mely néhány száz praeparatumot és alakot tartalmaz és különféle operációit, kötést, törést, valamint az ember fejlődését ábrázolja.

A panoráma belépti díja nappal 30 fillér, este világitás mellett 40 fillér, gyermekek és katonák charge nélkül a felét fizetik.

A boncztani múzeumot csak felnőttek tekinthetik meg 30 fill. belépti díj mellett. Katonák charge nélkül 20 fillért fizetnek.

Kiváló tisztelettel

Vinter Vilmos.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Fűszer üzlet berendezés olcsó áron eladandó. Czim a lap kiadó hivatalánál.

Pénztárnoknöi állásra Tóth Kálmán fűszer üzletében, ajánlatok levélben személyesen átadva kéretnek f. hó 20-ig.

Szép salon garnittura továbbá egy asztal és függönyök eladók. Czim a kiadóhivatalban.

9 hectoliter kertibor és 4 hectoliter Érmelléki bor eladó értekezhetni végette Kovács Gyula vasútleletében.

Egy jó házban levő fűszer üzlet berendezés Árpád tér 33 sz. a. eladó.

A homokkertben (II. járás) egy 1148 öles csinos és kényelmes lakóházzal biró szőlőstelek, az idei dus természettel együtt potom árért eladó. Debreczeni első taksarókpénztár.

100 koronát adok annak ki nekem hivatal szolgai állást szerez. Czim a kiadóhivatalban.

Egy nagyobb konkolyozó eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Használt nagyobb hordók eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Pót vizsgára I. II. III. osztályt előkészíték. Szent-Anna-utca 44.

28 hold fekete vjtöld tanyával eladó. Értekezhetni Vörösmarty-u. 5.

Hadházi vénkertben állomáshoz közel 50 ö-öl szőlő eladó özv' Szabó Zsigmondné Hadház.

Nemes fajta sárga és görög dinnye őszi barack és arany alma kapható Czeglédy és Polgár fűszer üzletében.

Szép szőlő az új-kertben természettel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Saját termelésű Érmelléki bor kapható 50 literen felül literje 23 krjával, kisebb nagyobb hordókban Péterfia-u. 18.

Kiadó lakás. 3 szoba, 2 konyha, kamra, pincze stb., esetleg kettő választva: 2 szoba, konyha stb. és 1 szoba, konyha stb. november 1 re. Török Bálint utca 25.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Ajtó és kirakat rollóval teljesen jó állapotban eladó Czeglédy és Polgárnál.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemecetű czukorka. Kapható Borsy-czukrárdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Igyunk ebesi artézi vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Eladó Homokkerti szőlők Remek fekvésű, — két fő utra nyuló, jó karban lévő, — bő természettel mutatkozók, — jutányos áron eladók; — u. m.: egy: 734, — 823, — 1279, — 596, — és 1882 ö. Tulajdonom homokkerti 2 ik járás 165. szám alatt lakik.

Rizling bor vidékünk leghíresebb bora Buday Gyula új szentgyörgy ábrányi és székelyhidi szőlőnagybirtokos termelése, literenként 40 krért kapható Váray József kereskedésében városi új bérházban. Ugyanitt kaphatók, Buday féle érmelléki összes régi fajborok.

Építkezéseket,
tervezeteket és javításokat
szakszerűen és jutányos áron eszközöl
Hegedűs István,
építész.
Lakás és iroda: Csemete-utca 6. sz.

Vásár tartama alatt új hordók

200 — 350 literig
kaphatók:

Hatvan-u. 5. sz. alatt,
Goldstein-féle vendéglőben.

Horváth András
SZOBA-ÉS TEMPLOM-FESTŐ.
DEBRECZEN, Piacz-utca 21. sz. a.
(a Tisza palota átellenében)
Elvállal mindenféle szobafestéseket tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását a legművésziessébb kivitelben.

FERFI INGEK.

Szines és fehér I.-a minőség 1. frt. 08 kr.

Óriási
választék torna czipőben
50 krajczártól
Székely Jenő és Társánál
Piacz és Miklós-utca sarok.

BOR ÁRJEGYZÉK

— Csanak János —

nagy vadasi termelése.

1 liter Kövidinka ... 72 fillér.

1 liter Ezerjő ... 84 fillér.

1 liter Risling ... 84 fillér.

1 liter Kadarka ... 72 fillér.

1 liter Carbenet ... 1 kor.

Vendéglősök és korcsmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény.

Kapható egyedül

CSANAK JÓZSEFNÉL
DEBRECZEN.

Uj. Uj női divat áruház. Uj. Uj.

DARVAS TESTVÉREK

Uj női divat áruháza

Piacz-utca 55. szám, a Hungária kávéház mellett

MEGNYILT.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy megérkeztek a legújabb női diva áruk u. m.:

Uj szabásu női felöltők.

Divatos selyem- és mosó bluzok.

nyők, női nyakkendők, és esárpok, nagy rak-
tár szörme árukban. Divatos nyak boák.

Elvállalok kész női ruhák elkészítését a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben; melyekkel a legkényesebb igényeket is példásan kielégíthetjük. — Tisztelettel meghívjuk a n. é. közönséget divatos újdonságaink megtekintésére.

Mérsékelt árak és pontos kiszolgálás.

Tiszte ettel

Darvas Testvérek.